

vári tankerület 1937—38. évi értesítőiben, de különösen a győri real és leánygimnázium, valamint a dombovári kir. kat. gimnázium értesítőjében *közölt* ez irányú nagyobb értekezésekre — főleg azok figyelmét, akik nem látogathatták meg a tanítás szempontjából nem a legalkalmasabb időben rendezett székesfehérvári kiállítást.

Beszámolónk befejeztével külön is szólnunk kellene a kiállítás nagyszerű rendezéséről, a szemléltetésnek megkapó megoldásairól, a kivitelezések értékéről, azok művészeiről, a statisztikák és grafikonok lelkiismeretes munkásairól, mert bármennyire hangsúlyozni is kívánta a rendezőség, hogy a kiállítás nem akar propagandát kifejteni, mégis úgy tapasztaltuk és *joggal el is várhatjuk* hogy az ilyen értékes, csinos és tanulságos kiállítás és annak megérdemelt sikere szerény, de meggyőző hirdetője legyen — mert az is volt — *a tanulók munkájának, a tanár megbecsültetésének és ezen keresztül az egész magyar tanúgynek.*

Szeliánszky Ferenc.

Népművelési előadó- és faluvezető tanfolyam Szegeden.

A szegedi Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület igazgató tanácsában Hübner József népművelési titkár indítványozta, hogy az egyesület tegye lehetővé, hogy Szegeden a délmagyarországi faluvezetők, a tanítónők, a tanítók részére nyári tanfolyamot rendezhessenek. Az igazgató-tanács a javaslatot elfogadta, erre jelentős összeget biztosított s a tanfolyam, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium támogatásával meg is valósult.

Július 24-én 107 tanítónő, tanító gyülekezett Szegeden, Baja, Hódmezővásárhely, Szeged, Bács-Bodrog vm., Békés vm., Csanád vm. és Csongrád vármegye területéről, akiket Hübner József népművelési titkár, a tanfolyam ve-

zetője fogadott.

A tanfolyam ünnepélyes megnyitása július 25-én a szegedi városháza közgyűlési termében volt dr. vitéz Imecs György főispán, a megjelent előkelőségek, a hatóságok kiküldöttjei, a nagyszámú érdeklődő és a hallgatóság jelenlétében.

Dr. Pálffy József polgármester, a szegedi Népművelési Bizottság elnöke megnyitó beszédében hangoztatta, hogy a falvak, a tanyavilág magányában élő faluvezetőket, a tanítónőket, tanítókat szabadidejükben össze kell hívni, hogy a magyar nemzet, a kibontakozó új magyar élet, valamint a népművelés és a világszerte fellángolt szabadidőmozgalom problémáit megismerhessék és hogy további népművelési működésükhöz magasabb és korszerű szempontokat és gyakorlati tanácsokat kaphassanak. Hangoztatta, hogy a tanfolyam az évi munkában elfáradt faluvezetők részére egyben szórakozás és üdülés is, ezért kérte a maga részéről a tanfolyamnak a szegedi szabadtéri játékok alatt való megtartását. Javaslatára a tanfolyam távira-tilag üdvözölte dr. Imrédy Béla miniszterelnököt és dr. Teleki Pál vallás- és közoktatásügyi minisztert.

Dr. Széchenyi István kir. közjegyző a DMKE, Géher Lajos szakfelügyelő pedig dr. Kisparti János tankerületi főgazdátó nevében üdvözölte a tanfolyam hallgatóit.

Az első előadást dr. Antalffy Antal miniszteri tanácsos, a népművelési ügyosztály főnöke tartotta meg, aki teljesen új, korszerű szempontok szerint világította meg a népművelés lényegét, célját, munkaterületeit és főbb feladatait. Hangoztatta, hogy a magyar népművelés a magyar földhöz, a magyar lélekhez alkalmazkodik s ezért csak sajátos magyar lehet s nem lehet külföld utánzata. A teljesen új szempontokat nyújtó előadást a megnyitó ünnepély közönsége hosszasan meg tap

solta.

A tanfolyamon előadók voltak még: Babinszky Ede tanítóképzőintézeti tanár: A falu és a tanyavilág cserkészete. Bakó László ref. lelkész: A vallás-erkölcsi nevelés a népművelésben. Dr. Bálint Sándor egyetemi m. tanár: A nemzeti önismeret fontossága a népművelésben. A magyarságtudomány (Hungarológia) fontossága a népművelés szempontjából. Dr. Czákó István miniszteri o. tanácsos: A szórakozás, a felüdülés, a szabadidőmozgalom a népművelésben. Drozdy Gyula a Néptanítók Lapja főszerkesztője: Az analfabéta és az alapismereteket terjesztő tanfolyamok módszere. Dr. Greguss Pál egyetemi m. tanár, polgári iskolai tanárképző főiskolai tanár: A növénytan és a gyakorlati élet kapcsolata. Dr. Havas Imre Csongrád vármegye m. kir. tiszti főorvosa: A népművelés szerepe az egészségügy terén. Hehn János szegedi közs. isk. igazgató gyakorlati népművelési előadása: Az állampolgári kötelességek. Dr. Hirschler Rezső egyetemi m. tanár, az újpesti szociálpolitikai intézet h. vezetője: A szociális gondolat és a szociális munka. Horvát István Szeged város tűzoltóőparancsnoka: A falu és a tanyák légoltalma. Hübner József népművelési titkár: A népművelés pedagógiája. Az értelem nevelésének problémái. A népművelődési, közművelődési és egyéb tanfolyamok. P. Kerkai Jenő S. J.: Az agrárfijúság megszervezésének fontossága. Kiss Károly tanügyi tanácsos, kir. tanfelügyelő: A népművelés története. Kubissy Mária: okl. tánctanárnő: A magyar tánc. Dr. Mandola Aladár ny. kir. tanítóképzőintézeti igazgató: Az esztétikai nevelés a népművelésben. Az irodalom szerepe a népművelésben. P. Nagy Töhötöm S. J.: A vallás-erkölcsi nevelés a népművelésben. Dr. Pataky Mária tanügyi s. titkár: A zene és a dal szerepe a népművelésben. Az iskolán kívüli nevelés

problémái. Dr. Petres Antal egészségügyi felügyelő, az Országos Közegészségügyi Intézet kiküldöttje: A zöldkeresztes egészségvédelmi szolgálat. Dr. Wagner Richard egyetemi tanársegéd: A szülőföld és honismertetés a népművelésben. A falukutatás. Vécsy Elemér népművelési titkár: A történelmi ismeretek szerepe a népművelésben. Dr. Zentai Károly tanítóképzőintézeti tanár: Társadalmi ismeretek szerepe a népművelésben. A népművelésben gondozottak lélektana. Az állampolgári nevelés a népművelésben. Tantó József népművelési titkár: A haldokló alföldi magyar nóta.

A tanfolyam ideje alatt a hallgatók autóbuszokon Szeged tanyavilágába, hajón Algyőre tettek kirándulást. Egyik napon Szeged városát tekintették meg autócarokon és az egyházművészeti kiállítás. Résztvettek a szabadtéri játékokon is.

A tanfolyam ünnepélyes befejezése július 31-én volt, amelyen Kiss Károly tanügyi tanácsos mondotta a záróbeszédet. Elismeréssel állapította meg, hogy a tanfolyamnak nagy sikere volt, elismeréssel szólott a hallgatók lelkes munkakészségéről és az előadói kar kiváló munkájáról. Késő Vince szegvári áll. tanító a vidéki hallgatók, Hehn János szegedi közs. isk. igazgató a szegedi tanítók nevében köszönte meg a nagyon értékes és tanulságos tanfolyamot.

Dr. Pálffy József polgármester a tanfolyam nála búcsútitelgésre megjelent küldöttségnek megígérte, hogy a maga részéről mindent elkövet a szegedi népművelési előadó- és faluvezető tanfolyamok rendszeresítésére.

Kárpátalja iskolaügyi viszonyai
semmiképpen sem állanak összhangba azon gondolatkörrel, amelyet az 1919-es önkormányzati elvek és ennek későbbi módosítási jelentenek. Erre néz-